

COMARQUES

TURISME

El principal reclam turístic del territori pateix la gestió poc sostenible de moltes administracions i de gran part del sector

ORIOI MONTESÓ
TARRAGONA

Que el turisme és la principal activitat econòmica del territori és un fet. Que crea llocs de treball i genera riquesa, també. Podríem qüestionar el repartiment d'aquesta riquesa i la qualitat dels llocs de treball, però l'impacte econòmic fruit de l'activitat turística és innegable. De la mateixa manera, també és evident que tota activitat econòmica produeix un impacte mediambiental i que el turisme no n'està al marge. El mar Mediterrani és llum i ombra d'aquesta relació entre turisme i sostenibilitat. Les seves platges esdevenen el principal reclam per als turistes que venen a gastar al territori i alhora les que més se'n ressenten. A l'explotació del litoral de les darreres dècades, ara, cal afegir els efectes del canvi climàtic que ja s'estan fent evidents i que preveuen una pujada del nivell del mar que pot fer desaparèixer moltes de les nostres platges.

Els efectes del canvi climàtic a curt termini són diversos i comencen a fer-se evidents al territori amb un increment de les temperatures i més virulència dels temporals. El Tercer Informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya (TICC) ja va alertar,

el passat mes de març, que «la Mediterrània s'està escalfant a una velocitat 0,3 graus centígrads per dècada». Òscar Saladié, director de la càtedra DOW / URV de Desenvolupament Sostenible, apunta que «més enllà del desconfort que puguin patir els turistes per aquest increment de les temperatures, i el consegüent canvi de destinació que aquest fet pot provocar; si puja el nivell del mar, moltes platges desapareixeran». Un fet que, de ben segur, afectaria molt el turisme de la Costa Daurada. El document calcula que el nivell del mar s'incrementa a un ritme de 4 cm cada decenni des del 1990 i que, de cara a l'any 2060, Catalunya podria tenir 164 km de costa en condicions de vulnerabilitat alta o molt alta.

Però no només les platges han de patir per la pujada del nivell del mar, «el canvi climàtic també fa que els temporals siguin més freqüents i intensos», explica Saladié. Aquests temporals s'enduen la sorra i per culpa d'infraestructures marines perpendiculars (dics, ports...) i de la transformació de les plat-

El nivell del mar s'incrementa a un ritme de 4 cm cada decenni des del 1990 i els temporals són cada cop més intensos

ges que han vist com les dunes eren substituïdes per hotels, cases o carrers, la recuperació de la sorra ja no es pot fer de manera natural. «Les infraestructures marines impedeixen el corrent natural del mar que ha de portar sorra i la manca de dunes fa que no hi hagi reservori de sorra quan hi ha un temporal», comenta Saladié.

BONES PRÀCTIQUES A TORRE

En aquest sentit, cal remarcar iniciatives com les de l'Ajuntament de Torredembarra que, a banda de preservar les dunes dels Muntanyans, el 2012 va engegar un projecte de creació de noves dunes a la platja urbana de la Paella. «Hi ha molta gent que es pensa que la millor manera de

tenir una platja és tenir-la ben pentinada però ens deixa sense reserves de sorra», explica l'Elisenda Forés, cap de servei Medi Ambiental del consistori torrenc. Mostra de la veracitat d'aquesta afirmació és que els serveis municipals no només no han de reposar sorra abans de l'estiu, com passa a molts municipis de la Costa Daurada, sinó que se n'acumula tanta a la part posterior de la platja que poden portar-la a altres platges que en necessiten. Fins i tot, el camp dunar de la platja de la Paella ha vist nidificar, entre nombroses espècies vegetals autòctones, el corriol camanegra. «A part de la seva funció de dipòsit de sorra s'ha convertit en una reserva natural», apunta Forés que admet que s'han hagut de fer campanyes per canviar la percepció de la ciutadania que, de vegades, es pensa que la vegetació de les dunes són herbes o brutícia. En canvi, «la gent gran del poble ens diu que això és el que hi havia abans».

I si la gestió adequada de la sorra és important, la bona salut del mar és fonamental. També hem de posar la mirada a To-

redembarra per trobar una de les iniciatives més exitoses que hem vist pel que fa a la recuperació del fons marí. De la mà de Miquel Rota, ja fa anys que la costa tarragonina ha substituït els morts de balisar la zona de bany per biòtops de roca calcària. «Hem fet cases per als peixos que no s'han de treure i posar cada any, amb l'estalvi econòmic que això implica», explica Rota. El pròxim 4 de juliol es posaran 17 biòtops més (7 a Altafulla i 10 a Tarragona) que se sumaran als 86 que hi ha actualment. Uns refugis molt cobejats per uns peixos que pateixen de primera mà la contaminació en forma de plàstics, metalls pesants i pluja àcida, entre altres. En aquest sentit, l'Agència de Residus de Catalunya, la Diputació de Tarragona i el departament de Geografia de la URV estan duent a terme un estudi per detectar quins tipus de deixalles van a parar al nostre mar provinents del límit de costa, de les torrentades i dels vaixells.

L'EXEMPLE DE VILA-SECA

La gestió correcta de les deixalles també és cabdal a l'hora

Camp dunar de la platja de la Paella de Torredembarra. / Foto: Tomàs Varga.